

[Hans Hedtoft.]

partiet. Jeg beklager paa ingen Maade denne Forsigtighed, men jeg beklager, at Venstre med den nuværende Statsminister i Spidsen saa at sige drev Rovdrift paa den stærke Stemning omkring denne store og ømfindtlige Sag. For at hindre alle Misforstaaelser i denne livsvigtige Sag beder jeg den højtærede Statsminister i sin Svartale bekræfte, at han deler den Opfattelse, at Danmark ogsaa fremtidig skal forblive en Nationalstat.

Jeg vil dernæst gerne gøre et Par Bemærkninger om den økonomiske Situation og Eengangsskatten.

Det var jo bekendt for os alle, som har fulgt Udviklingen gennem Maanederne siden 5. Maj, at Statens finansielle Stilling var vanskelig, at vigtige økonomiske Problemer maatte gribes an med kraftige Metoder, for at en Sanering af vor Økonomi skulde kunne gennemføres efter Besættelsestidens Udskjelser. Da den højtærede Statsminister jo har ført en væsentlig Del af sin Valgkamp paa at angribe en efter hans Opfattelse let-sindig Omgang med Statens Midler, som han ganske vist selv har billiget i hvert enkelt Tilfælde, havde det været rimeligt, om mere konkrete Udtryk for denne Opfattelse og den deraf følgende nødvendige nye Politik havde været at finde i den højtærede Statsministers Programtale. I Stedet er vi blevet præsenteret for nogle i almindelige Vendinger holdte Udtalelser, hvorudaf meget lidt haandgribeligt kan læses.

Som nævnt er Statens finansielle Stilling vanskelig, og Finansministeren har i sin ejendommeligt korte Tale ved Finanslovens Genfremlæggelse meddelt, at man nu mener, at Underskuddet for indeværende Finansaar paa Grund af Udgifterne til de tyske Flygtninge skal anslaaes til 730 Mill. Kr. Da det budgetterede Underskud er paa 143,5 Mill. Kr., er der altsaa Tale om en meget voldsom Stigning. Det er imidlertid kun ret uvæsentlige Dele af denne Stigning, som ikke direkte kan henføres til Begrebet ekstraordinære Udgifter, der er fremkaldt af Overgangstidens særlige Krav. Det vil derfor ogsaa være naturligt, at dette voldsomme Underskud søges afviklet ad ekstraordinær Vej. Den afgaaede Finansminister har anslaaet, at Bøder og Efterbeskatninger i Kraft af Formueopgørelsen af 23. Juli vil give Staten en Indtægt paa ca. 1 Milliard Kr. og ment, at disse ekstraordinære Indtægter burde anvendes til Dækning af de ekstraordinære Udgifter, der maa anses som en Fortsættelse af Besættelsestidens Omkostninger, der jo ikke er optaget som Driftsudgifter.

Over for dette har den nuværende højtærede Finansminister ment, at man i Stedet burde gaa Laanevejen, medens de indkomne Bøder og Efterbeskatninger skulde indgaa i Nationalbanken til Nedbringelse af Statens Gældsforpligtelser. Saa vidt jeg kan se, vil den højtærede Finansministers Fremgangsmaade betyde, at Staten indbetaler 1 Milliard til Afdrag paa en rentefri Forpligtelse for derefter at optage et sandsynligvis langfristet Laan, som skal forrentes mange Aar fremefter. Det er svært for mig at se den dybere Mening og nogen Fornuft i et saadant Standpunkt, medmindre det er Regeringens Hensigt dermed at notere en Indtægt, hvormed den paatænkte Eengangsskat straks kan nedbringes.

Finansloven blev forelagt af den tidligere Finansminister med den Bemærkning, at alle Partier stod frit over for dens enkelte Poster. Jeg skal paa nuværende Tidspunkt afholde mig fra at gaa ind paa Enkeltheder; det vil der af mit Partis Repræsentanter blive Lejlighed til i Finansudvalget, og hertil kommer, at ej heller Regeringen endnu har dannet sig nogen Mening om, paa hvilke Punkter Ændringsforslag eventuelt bør fremsættes.

Det var ejendommeligt, som det allerede er nævnt en Gang i Dag, at der ikke i Statsministerens Programmerklæring noget Steds forekom Ordet „Eengangsskat“. Dette kan jo ikke skyldes nogen Mangel i Ministeriet paa saglig Indsigt, idet Finansministeren sammen med Professor Winding Pedersen siges at have været den drivende Kraft i Professorudvalget og ved Udarbejdelsen af Betænkningen om dette Problem. Det vil være rimeligt, at Finansministeren, eller, saafremt Regeringen ikke tør løbe den Risiko, da Statsministeren snarest lader Rigsdagen faa et Indblik i de Tankebaer, Regeringen over for dette Spørgsmaal bevæger sig i. Der er næppe heller Tvivl om, at dette er nødvendigt af Hensyn til Dispositioner fra Pengeinstitutternes Side. Man maa vel i øvrigt gaa ud fra, at Finansministeriets Ekspertes i Samklang med Professorudvalgets Betænkning har arbejdet praktisk med Problemet, saa at en Klaring snarest kan opnaas. Almindelige Talemaader eller taagede Deklarationer, hvoraf intet kan udledes, kan jo ikke klare Tingene for os.

Om vor egen Stilling vil jeg sige, at vi er Tilhængere af og vi anser et kraftigt Indgreb for nødvendigt. Vi føler os lige saa lidt som vel andre i denne Sal bundet til de sagkyndiges Udformning, men vi anser det for uomgængelig nødvendigt, at Problemet omgaaende og haandfast bliver grebet an.